

ZADATAK 1.

Za SAU dat prenosnom funkcijom naći model u prostoru stanja (u kontrolabilnoj formi).

$$W = \frac{2s^2 + 3s + 5}{s^3 + 3s^2 + 4s + 1}$$

RJEŠENJE:

Pošto je koeficijent ispred s^3 jednak 1, lako se pomoću *pravila* dobija:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & -4 & -3 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, C = [5 \quad 3 \quad 2]$$

ZADATAK 2.

Ispitati kontrolabilnost i observabilnost SAU-a datog preko modela u prostoru stanja:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}, C = [1 \quad 0]$$

RJEŠENJE:**Kontrolabilnost:**

Da bi sistem bio kontrolabilan potrebno je da rang matrice $[B; AB]$ bude jednak redu sistema.

$$\text{Matrica } AB = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \end{bmatrix}, \text{ pa je } [B; AB] = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}.$$

Da bi ispitali rang matrice, prvo treba odrediti njenu determinantu.

Determinanta matrice $[B; AB]$ je jednaka -1. Pošto je determinanta različita od nule, slijedi da je rang matrice jednak njenoj veličini, odnosno 2.

Pošto je red početnog sistema jednak 2, i rang matrice $[B; AB]$ jednak 2, slijedi da je sistem kontrolabilan.

Observabilnost:

Da bi sistem bio observabilan potrebno je da rang matrice $[C^T; A^T C^T]$ bude jednak redu sistema.

Matrica $C^T = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$, $A^T C^T = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$, pa je $[C^T; A^T C^T] = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$.

Da bi ispitili rang matrice, prvo treba odrediti njenu determinantu.

Determinanta matrice $[C^T; A^T C^T]$ je jednaka 1. Pošto je determinanta različita od nule, slijedi da je rang matrice jednak njenoj veličini, odnosno 2.

Pošto je red početnog sistema jednak 2, i rang matrice $[C^T; A^T C^T]$ jednak 2, slijedi da je sistem observabilan.

ZADATAK 3.

Ispitati kontrolabilnost i observabilnost SAU-a datog jednačinama:

$$\dot{x}_1 = -x_1 + 2x_3 + u$$

$$\dot{x}_2 = -x_2 + x_3$$

$$\dot{x}_3 = x_1 + x_2 + x_3$$

$$y = 2x_2 + x_3$$

RJEŠENJE:

Matrice modela u prostoru stanja su:

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, C = [0 \quad 2 \quad 1]$$

Kontrolabilnost:

Da bi sistem bio kontrolabilan potrebno je da rang matrice $[B; AB; A^2 B]$ bude jednak redu sistema.

$$\text{Matrica } AB = \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, A^2B = \begin{bmatrix} 3 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ pa je } [B; AB; A^2B] = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

Da bi ispitali rang matrice, prvo treba odrediti njenu determinantu.

Determinanta matrice $[B; AB; A^2B]$ je jednaka -1. Pošto je determinanta različita od nule, slijedi da je rang matrice jednak njenoj veličini (3x3), odnosno 3.

Pošto je red početnog sistema jednak 3, i rang matrice $[B; AB; A^2B]$ jednak 3, slijedi da je sistem kontrolabilan.

Observabilnost:

Da bi sistem bio observabilan potrebno je da rang matrice $[C^T; A^T C^T; (A^T)^2 C^T]$ bude jednak redu sistema.

$$\text{Matrica } C^T = \begin{bmatrix} 0 \\ 2 \\ 1 \end{bmatrix}, A^T C^T = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix}, (A^T)^2 C^T = \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ 4 \end{bmatrix} \text{ pa je}$$

$$[C^T; A^T C^T; (A^T)^2 C^T] = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 4 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix}.$$

Da bi ispitali rang matrice, prvo treba odrediti njenu determinantu.

Determinanta matrice $[C^T; A^T C^T; (A^T)^2 C^T]$ je jednaka 10. Pošto je determinanta različita od nule, slijedi da je rang matrice jednak njenoj veličini (3x3), odnosno 3.

Pošto je red početnog sistema jednak 3, i rang matrice $[C^T; A^T C^T; (A^T)^2 C^T]$ jednak 3, slijedi da je sistem observabilan.

ZADATAK 4.

Dat je sistem prenosnom funkcijom $W = \frac{0.3s+1}{s^2+1.5s+0.5}$. Dobiti step odziv sistema u povratnoj sprezi i odrediti polove dobijene prenosne funkcije. Nacrtati polove i nule u kompleksnoj ravni.

ZADATAK 5.

Dat je sistem prenosnom funkcijom $G = \frac{s+6}{(s^2+2s+4)(s+8)(s^2+8s+40)}$.

Dobiti step odziv sistema. Eliminirati polove koji su najdalji od imaginarne ose. Potrebno je zadržati isto statičko pojačanje sistem(za $s=0$). Za novodobijeni sistem dobiti step odziv na postojećem grafiku. Uporediti preskok, vrijeme uspona i vrijeme smirenja za ova dva sistema.